

عمران شہری

فصل ۱۹

مقدمه

اطلاعات آماری این فصل مربوط به خدمات شهری شامل، سایل نقلیه عمومی، مشخصات ایستگاه آتش نشانی، زباله حمل شده خانگی و وضعیت فضای سبز مرکز استان در سال ۱۳۹۴ می باشد که از شهرداریها و دفتر شهری استانداری اخذ شده است. در ۱۳۹۴ مساحت فضای سبز مرکز استان شاخص مناسبی جهت محاسبه سرانه فضای سبز شهری نمی باشد به دلیل اینکه مساحت بام و دیوار بالکن، مساحت اماکن و باغات نیمه دولتی، مساحت آرامستان ها و مساحت باغات احیا و اماکن خصوصی در دسترس نمی باشد

تعاریف و مفاهیم

زباله: هرگونه مواد جامد یا نیمه جامد غیرقابل استفاده که ناشی از فعالیتهای اجتماعی و تولیدی خانگی، کشاورزی و صنعتی باشد و از روند فعالیتهای مذکور خارج شده باشد، زباله نامیده می شود. مواد مزبور حتی اگر قابل بازیافت باشند باز هم در شمول چنین تعریفی قرار می گیرند.

تاکسی: تاکسی، وسیله نقلیه موتوری عمومی مسافری عموماً از نوع سواری است با مشخصات ویژه که امتیاز بهره برداری از آن توسط شهرداری صادر می شود.

مینی بوس: مینی بوس، وسیله نقلیه موتوری مسافری زمینی غیرریلی است که تعداد صندلی های آن (شامل صندلی راننده) حداقل ۱۰ و حداکثر ۲۱ میباشد.

اتوبوس: اتوبوس، وسیله نقلیه موتوری مسافری زمینی غیرریلی است که تعداد صندلی های آن با صندلی راننده و کمک راننده ۲۲ یا بیشتر باشد.

تقسیم بندی فضای سبز (انواع کاربری فضای سبز)

پارک شهری: وسعت این پارکها از یک هکتار به بالا می باشد. منطقه شهری بخشی از شهر است با ساختمان های همگن و خدمات لازم برای زیست جمعیت اسکان یافته در آنها.

عملکرد پارک های منطقه ای شهری عبارت است از ایجاد تنوع و فاصله بین ساختمان های عادی شهری و تمرکز فضای سبز بین آنها جهت تغییر طبیعی هوای آلوده در جایی که تراکم جمعیت بیشتر و ساختمان ها فشرده تر باشند، پارک های منطقه ای شهری به عنوان یک چشم انداز سبز اهمیت و نقش موثری پیدا می کند. این پارکها دارای زمین بازی برای گروه های مختلف سنی، بخش هایی برای استراحت خردسالان و بزرگسالان و سایر خدمات عمومی است.

لازم به ذکر است پارک های شهری به دو گروه توده درختکاری و توده غیردرختکاری تقسیم می شود. **پارک محله ای**: پارک هایی می باشند با وسعت کم و قابلیت دسترسی زیاد، بیشتر به صورت پیاده. استفاده کنندگان این پارکها را خردسالان و افراد مسن تشکیل می دهند. تجهیزات این گونه پارکها نیز در این جمعیت برنامه ریزی می شوند. پارکهای عمومی

محله ای در داخل شهرها به طور معمول بیش از یک هکتار گسترش ندارند. معمولاً تجهیزات پارک ها عبارتند از: زمین بازی برای کودکان زیر ده سال، بخش های اختصاص یافته برای استراحت، کفیوش چمنی و تعدادی درخت سایه انداز. لازم به ذکر است پارک های محله ای به دو گروه توده درختکاری و توده غیردرختکاری تقسیم می شود.

پارک همسایگی: فضاهای سبز زیر ۱۵۰۰ مترمربع که شامل امکانات تاسیسات رفاهی و مبلمان شهری باشد که پارک های همسایگی به دو گروه توده درختکاری و توده غیردرختکاری تقسیم می شود.

پارک های جنگلی: به پارک هایی گفته می شود که در حاشیه شهر باشند و حداقل امکانات و مبلمان شهری و گیاهان پوششی به ویژه چمن را دارا هستند. عموماً کاربری شهری نداشته و بیشتر تأثیرات زیست محیطی دارند.

رفیوژ خیابان: قطعات فضای سبز درون خیابانها به صورت پیوسته و طولی که مسیر ترافیکی را از هم جدا می کند (فاصله بین پیاده رو و سواره رو، همچنین فاصله بین دو سواره رو) که شامل (الف) گذر زیر ۱۲ متر ب) گذر بالای ۱۲ متر ج) اتوبان شهری (۱- باند حفاظتی اطراف بزرگراهها ۲-رفیوژهای اتوبان) د) خیابان (۱- بدون رفیوژ میانی ۲- با رفیوژ میانی (۱-رفیوژ خاص) تعدادی از رفیوژها که به خاطر عرض زیاد دارای معبر پیاده رو یا باند دوچرخه می باشند و بیش از یک قطعه باشد) ۲- شامل یک قطعه فضای سبز باشد). لازم به ذکر است رفیوژهای خیابان به دو گروه الف) توده درختکاری و ب) توده غیردرختکاری تقسیم می شود.

قطعات پراکنده فضای سبز: فضاهای سبزی که فاقد امکانات تاسیسات رفاهی و مبلمان شهری باشد که شامل (۱-توده درختکاری ۲-توده غیردرختکاری)

- در مورد فضاهای سبز که از جنس سطح دو بعدی نمی باشد نظیر احداث دیواره های سبز و یا توسعه های مربوط به بام سبز که گاه در روی سطح سخت برخی از قطعات فضای سبز ایجاد می شود می بایست مساحت این قسم از قطعات فضای سبز به صورت زیر مجموعه ای از همان قطعه ذکر شود. همچنین اینگونه فضاهای سبز که در خارج از قطعات موجود فضای سبز باشد(از نوع توسعه سطحی احداث) خود شامل شماره قطعه جدیدی می باشد.

کمربند سبز: برای تعیین حدود شهر، کنترل گسترش شهر، جلوگیری از رشد بی رویه و به هم خوردن تناسب ساخت مورفولوژی شهر ایجاد می شوند. کمربندهای سبز در روند پویای شهر ممکن است نقش اولیه خود را از دست بدهند ولی نقش بالقوه آنها به عنوان فضای سبز تعادل بخش و تفرجگاه شهری و شاخص زنده جهت تشخیص روند شهر پا برجا می ماند. ساخت این کمربندها در پیرامون شهرها نقش های زیر را ایفا می کند:

- جلوگیری از انهدام زمین های قابل کشت در حومه در اثر گسترش شهرها.

- تصفیه و تلطیف هوای شهر و غربال بادهای ورودی شهر .

- جلوگیری از گسترش بی رویه شهر، بهره برداری اقتصادی با بازدهی مفید از سرمایه گذاری انجام شده.

کشتارگاه: کشتارگاه مکانی است برای انجام ذبح قانونی و بهداشتی احشام که توسط شهرداری با رعایت کلیه اصول بهداشتی احداث گردیده است. پس از ذبح لاشه توسط نماینده بهداشت مورد معاینه قرار گرفته و بعد از تأیید با وسایل نقلیه مخصوص جهت حمل، تحویل قصابی های سطح شهر می گردد.

آرامستان: محلی است محصور که طبق نقشه مصوب شهرداری ها خیابان بندی و درختکاری و گل کاری شده و مطابق اصول بهداشت برای متوفیانی که به امانت گذارده می شود ساخته می شود، این محل باید دارای اتاق های متعدد جهت مشایعین، گورکنان و گذاردن متوفیان باشد و تمام اوقات لوازم دفن از قبیل آهک، آجر و غیره موجود باشد.

گزیده اطلاعات

بر اساس اطلاعات ارائه شده توسط شهرداری ها ، وسعت فضای سبز مناطق شهری استان با احتساب مساحت پارک ها ۹۶۴/۵۴ هکتار می باشد.

در همین سال مساحت فضای سبز مرکز استان ۲۷۹۸۵/۵ مترمربع برآورد می شود، ازاین میزان بیش از ۷۱ درصد مربوط به مساحت پارک جنگلی می باشد و شاخص مناسبی جهت محاسبه سرانه فضای سبز شهری نمی باشد به دلیل اینکه مساحت بام و دیوار بالکن، مساحت اماکن و باغات نیمه دولتی، مساحت آرامستان هاو مساحت باغات احیا و اماکن خصوصی در دسترس نمی باشد. همچنین در مناطق شهری استان تعداد ۸۷ پارک عمومی با مساحتی بیش از ۱۴۱۵ هکتار وجود دارد.

تعداد ۲۶ ایستگاه آتش نشانی در سطح شهرهای استان وجود دارد،تعداد ۴ ایستگاه از آن در مرکز استان مستقر می باشد.

در سال ۱۳۹۴ در استان تعداد ۹۹۴ آتش سوزی و ۲۴۰۰ حادثه گزارش شده است،ومتوسط زمان رسیدن به محل حادثه ۵ دقیقه محاسبه شده است.

میدان میوه و تره بار		تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی	کشتارگاه			شهر
وسعت (مترمربع)	تعداد		متوسط کشتار روزانه		تعداد	
			دام سنگین (۲)	دام سبک (۱)		
۴۱۲۷۰	۳	۲۶	۹۳	۲۹۴	۷	جمع.....

۰	۰	۱	۱	۵	۱	صفا آباد.....
۷۰۰۰	۱	۲	۸	۲۵	۱	اسفراین.....
۳۲۰۲۰	۱	۴	۷۶	۱۴۹	۱	بجنورد.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	راز.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	شوقان.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	سنخواست.....
۲۵۰	۱	۲	۱	۲۰	۱	گرمه.....
۰	۰	۱	۵	۲۸	۱	جاجرم.....
۲۰۰۰	۱	۲	۱	۴۰	۱	شیروان.....
۰	۰	۱	۰	۷	۱	فاروج.....
۰	۰	۱	۱	۲۰	۱	آشخانه.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	پیش قلعه.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	حصار گرمخان.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	قاضی.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	درق.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	لوجلی.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	ایور.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	تیتکانلو.....
۰	۰	۰	۰	۰	۰	چناران شهر.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	زیارت.....
۰	۰	۰	۰	۰	۰	قوشخانه.....
۰	۰	۱	۰	۰	۰	آوا.....

۱۹-۱ - خدمات شهری: سال ۱۳۹۳ (ادامه)

آرامستان		پارک عمومی		وسعت فضای سبز (شهری هکتار)	حمل زباله		شهر
تعداد	وسعت (متر مربع)	تعداد	وسعت (هکتار)		تعداد خودرو	زباله حمل شده (تن)	
۷۷	۲۲	۱۳۸۹/۵	۴۲	۹۶۵/۴۹	۳۰۲	۴۸	جمع.....
۱	۱	۵	۱	۰/۹۵	۵	۱	صفی آباد.....
۵	۱	۸۴	۱۱	۱۲۶/۵	۲۷	۹	اسفراین.....
۱۱	۱	۱۰۵۷	۷	۲۲۲,۴	۱۲۰	۱۳	بجنورد.....
۲	۱	۵	۱	۲۴	۴	۱	راز.....
۱	۱	۳	۱	۲۳	۳	۱	شوقان.....
۱	۱	۲,۵	۲	۱۰/۵	۳	۱	سنخواست.....
۳	۱	۳۵	۳	۱۶۰	۱۰	۱	گرمه.....
۳	۱	۳۰	۲	۱۳۵/۵	۲۰	۴	جاجرم.....
۱۰	۱	۵۵	۳	۱۴۰	۵۵	۴	شیروان.....
۵	۱	۴۰	۲	۴۷/۵	۱۰	۲	فاروج.....
۷	۱	۴۰	۲	۱۱	۲۵	۲	آشخانه.....
۳	۱	۱۰	۱	۱/۳	۲	۱	پیش قلعه.....
۲	۱	۵	۱	۱۰/۸	۱/۵	۱	حصار گرمخان.....
۳	۱	۵	۱	۵/۲	۲/۵	۱	قاضی.....
۳	۱	۵	۱	۱۶/۸	۲	۱	درق.....
۲	۱	۳	۱	۵/۷۴	۱/۵	۱	لوجلی.....
۲	۱	۲	۱	۲۲	۱/۵	۱	ایور.....
۲	۱	۳	۱	۱	۲	۱	تیتکانلو.....
۲	۱	۰	۰	۰/۹	۱/۵	۰	چناران شهر.....
۵	۱	۰	۰	۰/۴	۲/۵	۱	زیارت.....
۲	۱	۰	۰	۰	۱/۵	۰	قوشخانه.....
۲	۱	۰	۰	۰/۴۵	۱/۵	۱	آوا.....

۱۹-۲- وسایل نقلیه عمومی درون شهری برحسب نوع در پایان سال (شهرداری های استان)

تاکسی	مینی بوس	اتوبوس	جمع	سال
۱۵۹۱	۷۷	۱۴۰	۱۸۰۸۱۳۹۰
۱۶۲۱	۷۵	۱۴۰	۱۸۳۶۱۳۹۱
۱۴۲۱	۷۸	۱۴۲	۱۶۱۹۱۳۹۲
۳۱۴۷	۱۶۸	۱۴۲	۳۴۵۷۱۳۹۳
۲۳۶۸	۳۹	۱۳۲	۱۹۴۶۱۳۹۴
۳	۱	۰	۴صافی آباد
۲۴۵	۳	۰	۲۴۸اسفراین
۸۵۰	۱۰	۱۳۱	۹۹۱بجنورد
۱۵	۱	۰	۱۶راز
۳	۱	۰	۴شوقان
۳	۱	۰	۴سنخواست
۶۵	۲	۰	۶۷گرمه
۸۵	۸	۰	۹۳جاجرم
۳۵۲	۷	۰	۳۵۹شیروان
۴۵	۲	۰	۴۷فاروج
۶۵۸	۱	۰	۶۶آشخانه
۳	۱	۰	۴پیش قلعه
۳	۰	۱	۴حصار گرمخان
۵	۰	۰	۵قاضی

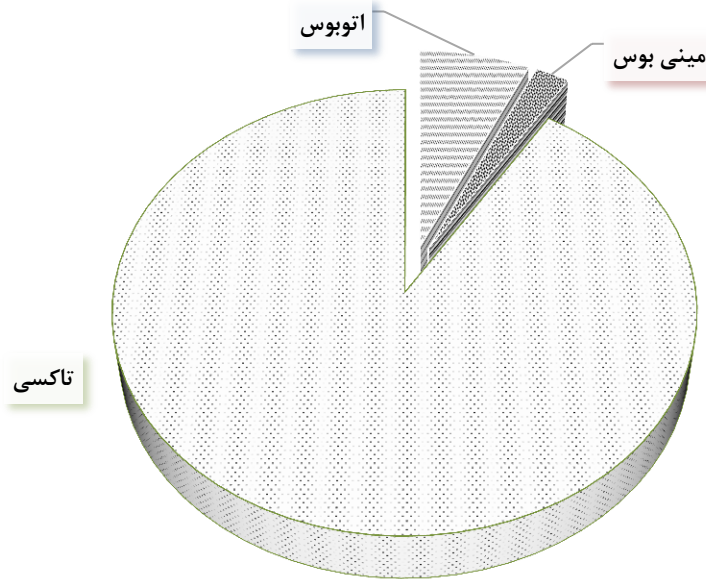
مأخذ- شهرداری های استان.

۲-۱۹- وسایل نقلیه عمومی درون شهری برحسب نوع در پایان سال (شهرداری های استان)(ادامه)

سال	جمع	اتوبوس	مینی بوس	تاکسی
درق.....	۴	۰	۰	۴
لوجلی.....	۵	۰	۰	۵
ایور.....	۲	۰	۰	۲
تیتکانلو.....	۶	۰	۱	۵
چناران شهر.....	۳	۰	۰	۳
زیارت.....	۱۰	۰	۰	۱۰
قوشخانه.....	۱	۰	۰	۱
آوا.....	۳	۰	۰	۳

مأخذ- شهرداری های استان.

۱-۱۹- تعداد وسایل نقلیه عمومی درون شهری بر حسب نوع سال ۱۳۹۴

مبنا جدول ۱۹-۲

۳-۱۹- مشخصات ایستگاه آتش نشانی در شهر

سال و نام ایستگاه	منطقه	جمعیت زیر پوشش	سطح پوشش ایستگاه (هکتار)	تعداد نیروی آتش نشان	متوسط زمان رسیدن به محل حادثه	تعداد ناوگان عملیاتی هر ایستگاه
.....۱۳۹۰	.	۵۸۰,۰۰۰	۱۰۰	۲۲۵	۳ الی ۶ دقیقه	۳۳
.....۱۳۹۱	.	۵۹۰,۰۰۰	۱۰۰	۲۲۷	۳ الی ۶ دقیقه	۳۵
.....۱۳۹۲	.	۶۰۰,۰۰۰	۱۰۰	۲۳۰	۵ دقیقه	۳۷
.....۱۳۹۳	.	۶۲۰,۰۰۰	۱۰۰	۲۴۲	۵ دقیقه	۳۸
.....۱۳۹۴	.	۶۲۸,۰۰۰	۱۰۰	۲۴۲	۵ دقیقه	۳۸

مأخذ- شهرداری

۴-۱۹- مقایسه توزیع فراوانی آتش سوزی ها و حوادث به تفکیک ایستگاه های آتش نشانی

تعداد آتش سوزی	تعداد حوادث	منطقه	سال و نام ایستگاه
۴۱۰	۱۹۱۳	-۱۳۹۰
۶۵۱	۲۰۰۰	-۱۳۹۱
۷۹۹	۲۱۰۰	-۱۳۹۲
۹۸۳	۲۴۰۰	-۱۳۹۳
۹۹۴	۲۴۸۰	-۱۳۹۴

مأخذ- شهرداری

۵-۱۹- زباله حمل شده خانگی به شهرداری های استان

پسماند حمل شده خانگی (تن)	سال و مناطق
۲۸۰۱۳۹۰
۲۸۵۱۳۹۱
۲۹۰۱۳۹۲
۲۹۰۱۳۹۳
۳۲۵۱۳۹۴

مأخذ- شهرداری

۱۹-۶- وضعیت فضای سبز شهر بجنورد

(مترمربع)

سال	مساحت کل فضای سبز	پارک شهری		پارک محلی		پارک همسایگی	
		تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت
.....۱۳۹۰							
.....۱۳۹۱							
.....۱۳۹۲	۲۱۳۹۸۰۳	۴۱	۴۰۲۲۹۲	۹	۹۲۱۲۰/۵	۲۹	۶۷۹۲۵/۵
.....۱۳۹۳	۲۱۸۴۳۸۵	۴۳	۴۳۴۲۲۴	۱۰	۱۰۰۰۵۲/۵	۲۹	۶۷۹۲۵/۵
.....۱۳۹۴	۲۲۲۴۲۸۵	۴۸	۴۵۹۱۸۴	۱۲	۱۱۲۵۵۲/۵	۳۲	۷۹۳۸۵/۵

۱۹-۶- وضعیت فضای سبز شهر بجنورد

(مترمربع)

سال	قطعات پراکنده فضای سبز		مساحت انهار	مساحت رفیوژ، و جیزره ترافیکی و میدان	مساحت کمربند	مساحت پارک جنگلی
	تعداد	مساحت				
.....۱۳۹۰						
.....۱۳۹۱						
.....۱۳۹۲	۲۷	۲۷۶۸۲/۵
.....۱۳۹۳	۲۷	۲۷۶۸۲/۵
.....۱۳۹۴	۴۰	۲۷۹۸۵/۵	۲۵۰۰۰	۱۲۷۳۵۱	۵۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰

۱۹-۶- وضعیت فضای سبز شهر بجنورد

(مترمربع)

سال	مساحت بام و دیوار بالکن	مساحت اماکن و باغات نیمه دولتی	مساحت آرامستان ها	مساحت باغات احیا و اماکن خصوصی
.....۱۳۹۰				
.....۱۳۹۱				
.....۱۳۹۲
.....۱۳۹۳
.....۱۳۹۴	۴۰	۲۷۹۸۵/۵	۲۵۰۰۰	۱۲۷۳۵۱

